

RAMAKRISHNA MISSION VIDYAMANDIRA

(Residential Autonomous College affiliated to University of Calcutta)

B.A./B.Sc. SIXTH SEMESTER TAKE-HOME TEST / ASSIGNMENT, JULY 2020

THIRD YEAR [BATCH 2017-20]

Starting Date & Time : 03/07/2020 at 11 a.m.

SANSKRIT (Honours)

Closing Date & Time : 04/07/2020 at 11 a.m.

Paper : VIII & IX

Full Marks : 50+50

Paper : VIII

Group : A

(क) पञ्चप्रश्नानां समासेन टीका: समाधेयाः

५×४

१. व्यवहारः	२. उत्तरपादः	३. भाषापादः	४. भुक्तिः
५. प्रतिभूः	६. आधिः	७. उपनिधिः	८. प्राड्विवाकः
९. साक्षी	१०. वृद्धिः		

(ख) समासेन टीकाद्वयं लेखनीयम्।

२×२.५

११. रघुनन्दनः	१२. कुल्लूकभट्टः	१३. जीमून्वाहनः	१४. शूलपाणिः

Group : B

(ग.) पञ्चप्रश्नाः समाधेयाः

५×४

१५. “इन्द्रियार्थसन्निकषीत्पन्नं ज्ञानम् अव्यपदेश्यम् अव्यभिचारी व्यवसायात्मकं प्रत्यक्षम्” – अत्र सन्निकर्षः, अव्यपदेश्यम्, अव्यभिचारी, व्यवसायात्मकं च इति शब्दानां तात्पर्यं निरूपय।

१६. वैशेषिकसंज्ञायाम् ‘सप्त’-पदेन किमभिधीयते ?

१७. ईश्वरकृष्णस्य ‘पञ्चविंशतितत्त्वेषु’ कति विभागाः सन्ति ?

१८. “योगश्चित्तवृत्तिनिरोधः” – अत्र चित्तवृत्तिशब्दस्य कोऽर्थो निर्दिश्यते ?

१९. कानि नामानि ‘योगाङ्गानि’ ? – अष्टयोगाङ्गानां फलं निरूपय।

२०. “ब्रह्म सत्यं जगद् मिथ्या जीवो ब्रह्मैव नापरः” – किं नाम ब्रह्म ? ब्रह्मणः लक्षणं निरूपय।

२१. सदानन्दस्य ग्रन्थस्य नाम किम् ? – अज्ञानविषये तस्य मतस्य विश्लेषणं कुरु।

२२. प्रतीत्यसमुत्पादवादः।

२३. स्याद्वादः।

२४. देहात्मवादः।

(घ) समासेन टीकाद्वयं लेखनीयम्

२×२.५

२५. समीभवनम् (Assimilation)

२६. विषमीभवनम् (Dissimilation)

२७. मध्यस्वरागमः (Anaptyxis)

२८. ध्वनिविपर्ययः (Metathesis)

Paper : IX

Group : C

यथेच्छं पञ्चानां प्रश्नानामुत्तरं देयम्।

(५×५)

- २९) 'मंगलं वेदबोधितकर्तव्यताकमलौकिकाविगीतशिष्टाचारविषयत्वात्, दर्शादिवत्' इति अनुमानवाक्यस्य तात्पर्यमुपस्थाप्यताम्।
- ३०) कथं गुणसमानाधिकरणसत्ताभिन्नजातिमत्त्वं द्रव्यसामान्यलक्षणम्?
- ३१) सामान्ये जातिः स्वीक्रियते न वेति यथायुक्तिं विचार्यम्।
- ३२) को नामाभावः? तल्लक्षणं व्याख्येयम्।
- ३३) समवायस्यास्तित्वे किं प्रमाणं विद्यते न वेति यथायुक्तिं लेख्यम्।
- ३४) आकाशे समवायसम्बन्धेन शब्दत्वं कर्म रूपाभावो जातिरित्येतेषां किमपि विद्यते न वेति यथायुक्तिं विचार्यम्।
- ३५) उदेति पूर्वं कुसुमं ततः फलम् इति पद्यांशस्य तर्कसंग्रहानुसारं व्याख्या कार्या।
- ३६) सर्वं ज्ञानं प्रमा न वेति तर्कसंग्रहानुसारं यथायुक्तिं लेख्यम्।
- ३७) संयोगसम्बन्धो वृत्तिनियामको न वेति सोदाहरणं व्याख्येयम्।
- ३८) यदेवानित्यं तदेव कार्यं न वेति न्यायवैशेषिकदर्शनानुसारं व्याख्येयम्।

Group : D

पञ्चानां समस्तपदानां ससूत्रं साधनं विधेयम्।

(३×५)

३९) उपहृतपशुः	४०) अपुत्रः
४१) पाणिपादम्	४२) शिवकेशवौ
४३) अहिनकुलम्	४४) हरिहरगुरवः
४५) वागर्थाविव	४६) अधिगोपम्
४७) कृष्णश्रितः	४८) भूतपूर्वः

यथेच्छं चतुर्णामेव टिप्पणी देया।

(२.५×४)

४९) भाषितपुंस्कः	५०) बहुव्रीहिः
५१) द्वन्द्वे पूर्वनिपातः	५२) सुप्सुपासमासः
५३) द्वन्द्वः	५४) अव्ययीभावः
५५) समासः	५६) द्विगुः